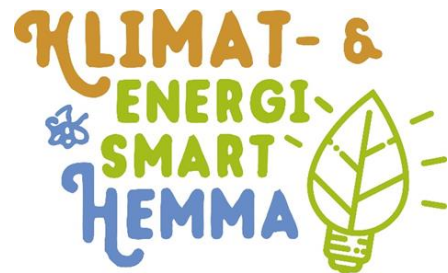

Hållbara teknik- och odlingssteg hos Rakel och Ronny Gunnarsson i Askevik

Jag träffar paret hemma hos dem en vacker vårdag. Solen skiner och vi sitter ute i deras trädgård. Huset utökas just nu med en tillbyggnad så det är lite av en byggarbetsplats kring huset. Det hela skulle egentligen ha stått klart, men Ronny skadade ett par revben i ett fall för några veckor sedan så arbetet har dragit ut lite på tiden.

- Händelsen gav en påminnelse om att jag kanske kört på för hårt. Återhämtning är viktigt, säger Ronny eftertänksamt.

Paret är med i projektet "Klimat- och energismart hemma" som pågår i Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner 2023. Initiativet till satsningen kommer från Unesco Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle som är ett modellområde, utnämnt till ett av världens modellområden för hållbar utveckling. Intervjun är en del av projektet, med syfte att sprida deltagarnas tankar och idéer om ett hållbart liv till fler människor. Paret styr sin elförbrukning så att diskmaskinen och tvättmaskinen körs när elen är billig. Ronny har kontinuerlig kontroll på elpriset per timme och med en solcellsanläggning på max 1,5kw på sommaren får de gratis energi till utebelysningen och även delvis till varmvattenberedaren.

Ronny berättar att hans intresse för teknik väcktes redan som barn. Han plockade då isär radioapparater och andra prylar för att se hur de såg ut inuti. Vid ett tillfälle fick han till och med i sig ström som barn, men det hindrade honom inte från att så småningom kanalisera nyfikenheten till yrkesbana. När det var dags att välja utbildning blev det Chalmers och han fick därefter bra jobb, några med mycket ansvar.

- Det senaste arbetet jag hade innan pensionen var inom kollektivtrafikens tjänst. Där arbetade vi mycket med att återvinna material och att minska energiförbrukningen i bussar. Jag har blivit ordentligt tränad i att tänka i hållbara banor!

Intresset för smarta hem var nära till hands i tidigt stadie. Det kunde handla om att styra belysningen via datorn.

- Ronny har också installerat solcellerna själv och eftersom han kan de här sakerna så har det inte varit så kostsamt för oss att göra de här åtgärderna berättar Rakel och visar också deras odlingstunnel. Den försörjer dem med grönsaker hela sommaren. Odlingstunneln är nedgrävd en meter. På vintern leder de överskottsvärmen inifrån huset ut till odlingstunneln. Så där kan växterna leva hela året. Innanför odlingstunnelns tak är det alltid plusgrader. Pelargoner och andra frostkänsliga blommor klarar vintern fint där tack vare det.

RAKEL TIPSAR "Årskott är bland det enklaste att odla. Häll bara lite gula ärtor i jorden. Täck över dem med lite jord och vattna. Efter bara två veckor kan du börja skörda. Så gott och enkelt!"

Något som är gemensamt för Rakel och Ronny är deras föräldrars syn på återbruk och att leva ekonomiskt sparsamt.

- Även om de levde sparsamt, levde de aldrig fattigt. Det finns mycket att lära från dem. De hade en bra syn på det här med miljön. Min far sparade saker och slängde ingenting i onödan. Vi har nog det arvet med oss från den generationen. Man kastar ingen mat. Om det blir över så fryser man in, det går att äta maten en annan dag. Vi plockar också blåbär och lingon, vi har hallon och björnbär. Det är ju bara att gå ut och plocka det som jorden ger så som tomater, morötter, purjolök. Känslan är annorlunda med det egenodlade än det köpta, konstaterar Rakel.

Med tanke på projektet Klimat- och energismart hemma så undrar jag om de har något råd till andra personer som kanske funderar på att agera mer hållbart, men som ännu inte kommit igång. Ronny föreslår att man börjar i liten skala.

- Prova dig fram. När det gäller odling så säger en del att det är svårt, men testar man och ser att det funkar så växer intresset. Om man börjar för stort kanske man tappar sugen. Vi skulle till exempel nog egentligen vilja vara helt självförsörjande när det gäller grönsaker, men det orkar vi nog inte. Det gäller att hitta en bra nivå. Det finns fler saker att väga in i besluten. Så som olika viljor när den ena helst vill ha en prydlig gräsmatta och den andra vill låta delar av trädgården växa lite vildare.

”Jag har borrarat hål i några stubbar på min tomt och skapat hem i dem för solitära bin och humlor.”
Ronny

- Att låta vissa platser i trädgården vara handlar om att gynna pollinatörerna. Jag har också borrarat hål i några stubbar här och på så sätt skapat hem i dem för solitära bin och humlor, berättar Ronny. Rakel instämmer och tillägger att de efter många år tillsammans känner varandra väldigt bra och kompromissar sig fram.
- Något som skulle kunna införas från kommunens håll är att låta personer över 65 år få åka kostnadsfritt med kollektivtrafiken, säger Ronny. Det sker på många andra håll, men inte här. Jag har föreslagit det i ett medborgarförslag. Om det infördes skulle nog inte så många äldre hålla fast vid sina bensin- och dieseldrivna fordon.

Projektledare,
Sofia Guldbbrand
Unesco Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle

Klimat- och energismart hemma är ett projekt som pågår hela 2023. 10 hushåll runt om i Lidköpings- Götene och Mariestads kommuner deltar i aktiviteter som lockar till nya hållbara steg framåt. Projektet bygger på samverkan mellan energi- och klimatrådgivningarna i biosfärkommunerna och Unesco Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle. Medfinansier är Västra Götalandsregionen.

Med stöd från

